

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

РЈЕШЕЊЕ

по Захтјеву за појединачно изузеће споразума од забране, поднесеном од стране привредних субјеката: „Philip Morris Products S.A.“, Швајцарска и „KT&G Corporation“, Република Кореја

Сарајево
Фебруар, 2024. године

Број: УП-03-26-4-020-26/23
Сарајево, 08.02.2024. године

На основу члана 25., члана 42., а у вези са чланом 4. став (3), и чланом 5. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», број 48/05, 76/07 и 80/09), у поступку по Захтјеву за појединачно изузеће споразума од забране, поднесеног од стране привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“ Швајцарска и КТ&G Corporation, Република Кореја, заступани по адвокатима: Нихаду Сијерчићу, Амини Ђугум, Лејли Адемовић и Нихаду Одобашићу, адвокатима из Сарајева, ул. фра Анђела Звиздовића 1., ВС UNTIC, Tower В/II, 71 000 Сарајево, у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији, Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине на 2. сједници одржаној 08.02.2024. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се допуштеним појединачно изузеће споразума од забране – рестриктивног Споразума- Уговора о лиценци за жиг, склопљеног дана 30.1.2023. године, између привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швајцарска и „КТ&G Corporation“, 416 Yeoungdong-daero, Gangnam-Gu, Seoul, 06176, Република Кореја, у смислу члана 4. став (3) и члана 5. Закона о конкуренцији.
2. Појединачно изузеће из тачке (1) диспозитива овог Рјешења, утврђује се на временски период од 5 (пет) година и почиње тећи од дана 30.01.2023. године, закључењем Уговора о лиценци за жиг, у смислу члана 6. став (5) Закона о конкуренцији.
3. Обавезују се привредни субјекти „Philip Morris Products S.A.“ Швајцарска и „КТ&G Corporation“, Република Кореја, да плате административну таксу у укупном износу од 2.000,00 КМ (двје хиљаде конвертибилних марака) у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (даље у тексту: Конкуренијски савјет) је дана 1.6.2023. године под бројем: УП-03-26-4-020-1/23 запримио Захтјев за појединачно изузеће од забране (даље у тексту: Захтјев за појединачно изузеће) Уговора о лиценци за жиг (даље у тексту: Уговор), склопљеног између привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Швајцарска (даље у тексту: РМ) и КТ&G Corporation, Република Кореја (даље у тексту: КТ&G), у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (даље у тексту: Закон).

Захтјев за појединачно изузеће је Конкуренијском савјету у име Подносиоца захтјева, достављен од стране адвоката Нихада Сијерчића, Фра Анђела Звиздовића 1, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина (даље у тексту: Пуномоћник подносиоца захтјева) по пуномоћи од 1.2.2023. године (КТ&G Corporation) и пуномоћи од 7.2.2023. године („Philip Morris Products S.A.“).

Увидом у достављену документацију утврђено је да предметни Захтјев за појединачно изузеће није потпун, па је Конкуренцијски савјет у складу са одредбом члана 28. Закона, од подносиоца захтјева затражио допуну истог, актима број: УП-03-26-4-020-2/23 од 14.7.2023. године и УП-03-26-4-020-5/23 од 27.7.2023.године.

Пуномоћник подносиоца захтјева поднесцима број: УП-03-26-4-020-4/23 од 21.7.2023. године и УП-03-26-4-020-6/23 од 28.7.2023.године, Конкуренцијском савјету доставио је тражено.

Потврда о комплетном и уредном Захтјеву за појединачно изузеће, сходно члану 28. став (3), издата је од стране Конкуренцијског савјета дана 23.10.2023. године под бројем: УП-03-26-4-020-9/23.

Након анализе достављене документације, Конкуренцијски савјет није могао прихватити непотпуне наведене податке, те је поновно затражио од подносиоца захтјева, допуну података у вези с тржишним учешћима свих учесника на релевантном тржишту за 2022. годину.

Подаци су достављени Конкуренцијском савјету поднеском број: УП-03-26-4-020-18/23 дана 8.11.2023.године.

Конкуренцијски савјет је на својој 132. сједници одржаној дана 19.1.2024. године, узевши у обзир да је у предметном поступку за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа било потребно извршити додатне анализе, те прикупити податке и доказе од трећих лица, донијело Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешење, под бројем: УП-03-26-4-020-24/23 .

1. Странке у поступку

Странке у поступка су привредни субјекти „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швајцарска и „KT&G Corporation“, 416 Yeoungdong-daero, Gangnam-Gu, Seoul, 06176, Република Кореја.

1.1. Привредни субјекат „Philip Morris Products S.A.“,

Привредни субјекат Philip Morris Products S.A. је зависно друштво привредног субјекта Philip Morris International Inc., који представља холдинг друштво из Вирџиније основано 1987. године. РМІ је међународна дуванска компанија која се бави производњом и продајом цигарета, бездимних производа и повезаних електронских уређаја и прибора, и других производа који садрже никотин на тржиштима изван Сједињених Америчких Држава.

У 2016. години, РМІ се обавезао да ће испоручити будућност „без дима“ засновану на бездимним производима слједеће генерације. Бездимни производи су несагоријевајући производи који – иако нису без ризика – представљају далеко бољи избор за потрошаче од пушења цигарета. Од 2008. године, РМІ је уложио преко 10,5 милијарди долара у истраживање, развој, изградњу производних капацитета, научно поткрепљење и комерцијализацију иновативних бездимних производа за одрасле пушаче који би иначе наставили да користе традиционалне цигарете.

Тренутни РМІ-јев портфолио бездимних производа нарочито садржи платформе у различитим фазама развоја и комерцијализације, укључујући производе од духана за гријање, производе на пару који садрже никотин (тј. е-цигарете), снус и никотинске кесице. Нето приходи бездимних производа достигли су скоро једну трећину укупног РМІ-а и преко 50% на 17 тржишта у 2022. години, напредујући ка амбицији РМІ-а да постане компанија која претежно заснована на несагоријевајућим производима у смислу нето прихода у 2025. години.

Зависно друштво привредног субјекта „Philip Morris Products S.A.“ (100% власништво), регистровано у Босни и Херцеговини, је привредни субјекат „Philip Morris ВН д.о.о. за трговину Сарајево“, Трг Солидарности 2а, 71000 Сарајево, са основном регистрованом дјелатношћу – Трговина на велико духанским производима.

1.2. Привредни субјекат „KT&G Corporation“

KT&G је међународна духанска компанија која потиче из Републике Кореје, на коју је углавном још увијек усредређена. KT&G је првобитно био монопол у државном власништву, али је приватизован и данас су његове дионице предмет јавне трговине.

Кључни брендови цигарета KT&G-а укључују The One, Indigo, Arirang, This, Zest, Esse, Raison and Lo Стух. KT&G-ова активна продаја бездимних производа је ограничена на Републику Кореју.

KT&G је такође активан и у областима медицинског биља, здраве хране, фармацеутских производа и козметике, и развио је пословање с некретнинама и развоја хотела у Републици Кореји.

KT&G тренутно није активан у Босни и Херцеговини (изузев са производима lil и Fiit које дистрибуира РМІ на основу Оригиналних аранжмана и нема повезаних друштава у Босни и Херцеговини.

2. Правни основ предметног поступка – Уговор о лиценци за жиг (TMLA)

Правни основ поступка је Уговор о лиценци за жиг (даље у тексту: TMLA) склопљеног дана 30.1.2023. године, између привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Швајцарска и „KT&G Corporation“, 416 Yeoungdong-daero, Gangnam-Gu, Seul, 06176, Република Кореја.

Законски основ за подношење Захтјева представљају чланови 4. и 5. Закона о конкуренцији, у складу са којима се може изузети поједини рестриктивни споразум од забране уколико доприноси унапријеђењу производње и дистрибуције робе и/или услуга унутар Босне и Херцеговине, или промоцији техничког и економског напретка, при чему потрошачима омогућава правичан удио користи, под условом да не намеће ограничења која нису нужна за постизање циља споразума, односно да не омогућава искључивање конкуренције у битном дијелу производа или услуга у питању.

3. Поступак по Захтјеву за појединачно изузеће

У свом Захтјеву и допунама захтјева, Подносиоци захтјева описују чињенично стање и околности, које су разлог за подношење Захтјева, гдје је наведено следеће:

- РМІ и KT&G су раније закључили низ уговора, укључујући Уговор о дистрибуцији („Оригинални аранжмани“) дана 29.1.2020. године, према ком су РМІ-у додијелена ексклузивна права за комерцијализацију KT&G бездимних производа и сваки развој тих бездимних производа на тржиштима ван Републике Кореје. Бездимни производи у питању обухватају технолошке системе, укључујући производе од духана на гријање, електронске цигарете или хибридне системе (тј. системе који користе и технологију електронске цигарете и духана на гријање), односно њихове одговарајуће уређаје и потрошни материјал. РМІ је такође имао ексклузивна

права на неопходну интелектуалну својину и права на брендирање компаније КТ&Г како би ефикасно комерцијализовао ове бездимне производе;

- Прије имплементације Оригиналних аранжмана у Босни и Херцеговини, подносиоци захтјева су затражили претходно одобрење Конкуренијског савјета, да је Уговор о дистрибуцији усклађен са релевантним правилима конкуренције у Босни и Херцеговини, те добиле Рјешење којим се одобрава појединачно изузеће дана 17.2.2022. године са роком важења до 29. јануара 2023. године, а дана 29.9.2022. године, поднијели захтјев за продужење Рјешења о изузећу и добиле продужење појединачног изузећа путем Рјешења бр. УП-04-26-4-026-13/22 од 26.1.2023.године, са роком важења до 29. октобра 2023. године;

- Оригинални аранжмани су омогућили РМІ-ју да се приближи свом циљу транзиције у будућност без дима, истовремено пружајући потрошачима додатни избор бездимних производа по стандардима високог квалитета и по различитим цијенама;

- Уважавајући позитивне ефекте Оригиналних аранжмана, Подносиоци захтјева настоје да наставе свој стратешки пословни однос, те су дана 30.1.2023. године закључили нову трансакцију која се састоји од Уговора о оквирној комерцијализацији и технолошкој лиценци (енг. Commercialization Framework and Technology License Agreement; „CATLA“), ТМЛА и Уговора о испоруци и логистичким услугама (енг. Supply & Logistics Services Agreement; „SALSA“), који ће замијенити Оригиналне аранжмане, са изузетком споразума о интелектуалном власништву (ИИПР) и споразума о алтернативном рјешавању спорова (АДР) који су претходно уговорени;

- ТМЛА (заједно са CATLA-ом и SALSA-ом) представља наставак заједничког комерцијалног аранжмана РМІ-а и КТ&Г-а према којима ће РМІ задржати релевантна ексклузивна права на КТ&Г сродна права интелектуалне својине и жигове неопходне за комерцијализацију Портфолио платформи према ТМЛА (клаузуле 2.1 и 3.1);

- На основу ТМЛА (укључујући CATLA-у и SALSA-у), КТ&Г-ови иновативни производи омогућавају РМІ-у да настави потицати широк спектар одраслих пушача, који би иначе наставили да пуше, да пређу на бездимне производе не само одржавањем, већ и оснаживањем свог широког портфолија алтернатива сагоријевајућим духанским производима, с разноликим избором укуса, цијена и технологије на све већем броју тржишта;

- Истовремено, КТ&Г ће индиректно наставити да проширује и консолидира продају својих бездимних производа ван Републике Кореје. РМІ би допринио својим ресурсима, знањем и инфраструктуром за међународна тржишта, проширујући потрошачима приступ бездимним производима КТ&Г и пружајући атрактивне платформе за успостављање присуства КТ&Г-а на тржиштима. КТ&Г ће наставити да користи предности РМІ-јеве техничке, научне и међународне експертизе у помагању одраслим пушачима да пређу на боље алтернативе, што је такође идентифицирано као кључни стратешки циљ;

- ови трансакциони уговори ће замијенити Оригиналне аранжмане, при чему ће РМІ задржати релевантна ексклузивна права на КТ&Г сродна права интелектуалне својине и жигове неопходне за комерцијализацију Портфолио платформи према Уговору;

- РМІ је извршио значајна улагања од преко ¹(..)**, како би активно слиједио основну стратегију подршке преласка са сагоријевајућих на бездимне производе, потицајем широког спектра одраслих пушача, који би иначе наставили да пуше, да пређу на бездимне производе, нудећи широк портфолио алтернатива сагоријевајућим духанским производима, с разноликим избором укуса и цијене;

- Одредбе о ексклузивности су неопходне за РМІ да би подузео ове инвестиције и да у континуитету гради међународни бренд;

- Дистрибуција КТ&Г-ових производа ће омогућити РМІ-у да приступи већем броју потрошача широм свијета и омогућити укључивање још једног бренда на другом цјеновном нивоу;

- Довешће и до позитивних исхода у смислу конкуренције, пошто ће РМІ наставити да шири продају КТ&Г-ових бездимних производа, повећавајући међународни бренд КТ&Г и

¹(..)** податак представља пословну тајну

развијајући његово тржишно присуство у већем обиму јурисдикција, те помоћи да се потрошачима у тим јурисдикцијама први пут омогући приступ бездимним производима KT&G-a, чиме ће убрзати постизање РМП-јеве визије будућности без дима.

На основу наведеног Подносилац захтјева тражи појединачно изузеће од забране споразума у смислу члана 5. став (1) Закона на период од 5 (пет) година.

Конкурентијски савјет је на основу навода из Захтјева и достављене документације, оцијенио да појединачно изузеће споразума од забране није могуће утврдити без провођења поступка, те је у складу са чланом 32. Закона, донио Закључак о покретању поступка број: УП-03-26-4-020-11/23 дана 24.10.2023. године, који је истог дана достављен Подносиоцима захтјева.

4. Релевантно тржиште

Како би утврдио јесу ли испуњени услови за појединачно изузеће, Конкурентијски савјет је приликом оцјене предметног уговора утврдио релевантно тржиште производа/услуга и релевантно географско тржиште у складу са чланом 3. Закона, те одредбама Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06 и 34/10).

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту, док релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупан или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Постоји одређен број значајних карактеристика бездимних производа (алтернатива конвенционалним духанским производима) које утичу на услове уласка или инвестиције и стручност неопходне за успостављање производа на одрживој основи на тржишту. Иако намијењено замјени конвенционалних цигарета, бездимни производи су комплекснији за кориштење и потрошачима је неопходна обука и подршка ради преласка, а такође је потребан и виши ниво пост-продајних услуга којима би се рјешавале технички проблеми прилагођавања на кориштење електронског уређаја са потрошним производом у упоредби са једнократном цигаретом.

Иако производи не користе исти брендинг као конвенционалне цигарете, репутација добављача је важнија за пушаче који се поуздају у бренд или брендове и који морају да инвестирају у набавку уређаја ради преласка на производ. Повјерење потрошача је важно или за избор да се пређе на алтернативни производ или за избор између различитих производа. Такође постоје и веће регулаторне несигурности и комплексности у вези са производима, имајући у виду њихову иновативну природу и мање доступних студија о њиховој безбједности, изазивању зависности, и атрактивности. Сходно томе, постоје нарочити изазови у пласирању производа на тржиште у више јурисдикција, нарочито за добављаче какав је KT&G, који има ограничено међународно пословање или искуство (укључујући и Босну и Херцеговину).

Конкуренцијски савјет је у складу с наведеним, а имајући у виду природу производа који је предмет ТМЛА, утврдио да је релевантно тржиште предметног поступка тржиште veleпродаје несагоријевајућих производа који су алтернатива цигаретама на тржишту Босне и Херцеговине.

5. Анализа релевантног тржишта

Подносилац захтјева за потребе подношења овог захтјева, а у складу са властитим процјенама заснованим на пројектованој вриједности продаје, доставио је процјену тржишног учешћа привредних субјеката „Philip Morris“ и КТ&Г, те њихових конкурената на тржишту veleпродаје несагоријевајућих производа који су алтернатива цигаретама у Босни и Херцеговини у 2022. години, како слиједи:

Табела 1.

Ред. бр.	Учесник на тржишту (Бренд производа)	Процијењено тржишно учешће (%)
1.	Philip Morris (IQOS/HEETS)	(..)**
2.	Umbrella (Umbrella, Ole)	(..)**
3.	KT&G (LIL/FIIT)	(..)**
4.	Shenzhen Joye Technology Co Ltd (Joyetech)	(..)**
5.	Vaper doo (Vaper)	(..)**
6.	Shenzhen Kanger Technology Co Ltd (KangerTech)	(..)**
7.	Ritchy Group ltd (Ritchy Liqua)	(..)**
8.	Flavourart srl (FlavorArt)	(..)**
9.	Shenzhen Changing Dekang Biotechnology Co (Dekang)	(..)**
10.	Hangsen Holding Co Ltd (Hangsen)	(..)**
11.	Medisana International doo (Medisana)	(..)**
12.	Остали	(..)**
Укупно:		(..)**
Укупно 1+3:		(..)**

Извор: Подаци из Пријаве

Конкуренти Подносиоца захтјева на релевантном тржишту активни су у veleпродаји сличних производа, што значи да су усмјерени на исте крајње потрошаче, као и подносиоци захтјева.

Подносилац пријаве наводи да се структура релевантног тржишта није промијенила у односу на прошлу годину, те с тим у вези наглашава, да је Конкуренцијски савјет дана 17.2.2022. године, донио Рјешење број: УП-03-26-4-038-24/21, којим је утврђено појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума - Уговора о дистрибуцији од 29.01.2020. године, закључен између привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, и „KT&G Corporation“, у смислу члана 4. ст. (1) и (3) и члана 5. Закона о конкуренцији, на временски период од 3 (три) године и Рјешење о продужењу изузећа број: УП-04-26-4-026-13/22 од 26.1.2023.године, гдје се разматрало и оцјењивало исто релевантно тржиште.

Подносилац захтјева доставио је такође и податке о оствареним укупним приходима привредних субјеката „Philip Morris Products S.A.“, Швицарска и „KT&G Corporation“, Република Кореја, за 2022. годину, како слиједи:

Табела 2.

Подносилац захтјева	Свјетски приход у КМ	Приход у БиХ (КМ)
1. РМЛ	(..)**	(..)**
2. КТ&Г	(..)**	(..)**

Извор: Финансијски извјештаји у склопу поднесеног захтјева

Приказани приход се односи на укупно остварени приход ових привредних субјеката, а не само на приход од продаје бездимних производа.

6. Анализа рестриктивног споразума - Уговора о лиценци за жиг (TMLA)

Подносиоци захтјева су дана 30.1.2023. године закључили нову трансакцију која се састоји од Уговора о оквирној комерцијализацији и технолошкој лиценци (енг. Commercialization Framework and Technology License Agreement; „CATLA“), TMLA и Уговора о испоруци и логистичким услугама (енг. Supply & Logistics Services Agreement; „SALSA“), који ће замијенити Оригиналне аранжмане, који су садржавали Уговор о дистрибуцији, потписан 29.1.2020. године, према ком су РМI-у у периоду важења истог, додијелена ексклузивна права за комерцијализацију КТ&G бездимних производа ван Републике Кореје.

Конкуренијски савјет је дана 17.2.2022. године, горе споменути Уговор о дистрибуцији од 29.1.2020. године, оцијенило усклађеним са релевантним правилима конкуренције у БиХ, доношењем рјешења о изузећу од забране, број: УП-03-26-4-038-24/21, са роком важења 29.1.2023. године, а дана 26.1.2023. године донијело рјешење о продужењу рока за изузеће, број: УП-04-26-4-026-13/22 са роком важење до 26.10.2023. године.

Као и код претходно споменутих Оригиналних аранжмана и Уговор о лиценци за жиг (TMLA), подразумејева одређене одредбе о ексклузивности и забрани конкуренције, које чине њен саставни дио, а то су :

- клаузуле 2.1 и 3.1 Уговора, према којима ће КТ&G додијелити привредном субјекту РМI, ексклузивна права на своје брендове у сврху комерцијализације КТ&G производа.

- клаузуле 16.3.1 и 16.2.2 Уговора, према којим, КТ&G неће моћи да користи те брендове током трајања TMLA и кратког периода након раскида TMLA (првобитно предвиђено на 2 године, али се Стране могу сложити да скрате рок уколико КТ&G плати РМI-у за goodwill створен умјесто мораторија).

Подносиоци захтјева сматрају да су ове одредбе објективно неопходне за спровођење уговора, те неопходне за постизање ефеката трансакције у корист потрошача и конкуренције из следећих разлога:

- Без одредби о ексклузивности и забрани конкуренције, РМI не би закључио ревидиране аранжмане. РМI улаже значајна додатна средства у унапређење комерцијализације КТ&G производа, као циља који се ослања на способност Страна да међународно изграде кохерентан имиџ бренда. Одредбе о ексклузивности су неопходне за РМI да би предузео ове инвестиције и да у континуитету гради међународни бренд, одобрен од стране РМI-евог бренда: IQOS-а. Уколико се утврди да су ове одредбе незаконите на било ком тржишту, од Страна би се захтијевало да поново преговарају о кључним економским одредбама докумената Уговора.

- КТ&G не би требало да буде у могућности да бесплатно користи кумулативне инвестиције РМI-а кроз продају конкурентских производа, нити да користи лиценциране брендове на тржиштима ван Републике Кореје и Русије. Инвестиције РМI-ја су биле од суштинског значаја за постизање основних про-конкурентних циљева аранжмана Страна, повећање свијести о међународном бренду КТ&G-а и пласирању његових бездимних производа у више од 30 различитих тржишта.

- С обзиром на величину улагања РМI-а у бездимне производе КТ&G-а, и на грађење КТ&G бренда ван Кореје, и период током којег ће се остварити поврат његових тренутних и будућих улагања, трајање одредби о ексклузивности не прелази оно што је објективно неопходно да би се остварили циљеви Страна. У исто вријеме, свако обнављање ових одредби, као што је TMLA, биће предмет новог прегледа преовлађујућих тржишних услова и правила конкуренције у том тренутку.

- Постоје довољне мјере заштите које обезбјеђују да ове одредбе немају никаква непотребна ограничења осим оних који су неопходни да би се постигла њихова корист.

TMLA (заједно са CATLA и SALSA) омогућава пласирање иновативних производа на тржиште кориштењем ресурса постојећег играча на тржишту, значајно смањујући временско кашњење и доносећи значајну ефикасност. Истовремено, РМI-јеви кључни конкуренти су на упоредивој тржишној позицији и имају на располагању или у развоју сличне сопствене понуде.

7. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

У складу са чланом 4. став (1) Закона, забрањени су споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова, ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања, подјелу тржишта или извора снабдијевања, примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију, закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.

У смислу члана 4. став (3) Закона, предметни споразуми нису забрањени ако доприносе унапређењу производње или дистрибуције робе и/или услуга унутар Босне и Херцеговине, или промоцији економског развоја и техничког развоја, при чему потрошачима омогућавају правичан удио користи која из њих произилази, а који намећу само ограничења нужна за постизање циљева и не омогућавају искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа или услуга.

У складу са чланом 5. став (1) Закона, Конкурентијски савјет, на захтјев једне или више странака у споразуму /уговору може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума, из члана 4. став (1) Закона, ако споразум / уговор испуњава услове, из члана 4. став (3) Закона.

Конкурентијски савјет је након анализе предметног споразума - TMLA, утврдио сљедеће:

- Рјешење Конкурентијског савјета број: УП-04-26-4-026-13/22 од 26.1.2023. године, о продужењу рока за изузеће Уговора о дистрибуцији („Оригинални аранжмани“) од дана 29.1.2020. године, имало је рок важење до 26.10.2023. године, те исто више нема правно дејство;
- Предметни споразум – TMLA, се не може имплементирати у Босни и Херцеговини, прије доношења рјешења Конкурентијског савјета о његовом изузимању од забране;
- Споразум TMLA и права која се дају друштву РМI у погледу интелектуалне својине везане за бренд КТ&G постоји паралелно са CATLA, али независно од истог, тако да је намјера страна потписница да овај TMLA представља саставни дио других трансакционих докумената, који се састоји од Уговора о оквирној комерцијализацији и технолошкој лиценци („CATLA“), Уговора о лиценци за жиг (TMLA) и Уговора о испоруци и логистичким услугама („SALSA“), и да се има читати упоредо са истима
- Споразум TMLA, заједно са споразумом CATLA, представља наставак заједничког комерцијалног ангажмана подносиоца захтјева, према којем ће РМI задржати релевантна ексклузивна права на КТ&G сродна права интелектуалне својине и жигове неопходне за комерцијализацију Портфолио платформи, гдје клаузула 2.1. и 3.1. уговора TMLA, у вези ексклузивног права гласе:
 - КТ&G се обавезује да :

- a) неће непосредно или посредно користити Лиценциране брендове KT&G на било којем од тржишта за било које сврхе или у вези са било којом робом, да неће ненамјерно или активно омогућити или охрабрити повезано друштво или трећу страну да користи Лиценциране брендове KT&G на било којем од тржишта за било које потребе;
- b) да ће поступати у доброј вјери везано за ексклузивност дату друштву РМІ и неће одобрити било коју праксу чији је циљ избјегавање одредби о ексклузивности;
 - KT&G овим даје друштву РМІ ексклузивну лиценцу која се може подлиценцирати за кориштење сваког од Лиценцираних брендова KT&G и интелектуалне својине везане за KT&G бренд на тржиштима током трајања лиценце за потребе предвиђене Уговором.

Анализом достављеног Уговора, Конкуренцијски савјет је утврдио да исти садржи одредбе које ограничавају тржишну конкуренцију, у смислу члана 4. став (1) Закона, те да истовремено испуњава и услове из члана 4 став (3) Закона, и то из сљедећих разлога:

- Одредбе о ексклузивности представљају саставни дио Уговора - ТМЛА и као такве су повезане и потребне за остваривање циљева уговора, јер у супротном РМІ не би закључио ревидиране аранжмане, нити би уложио додатна финансијска средства у унапређење комерцијализације KT&G производа и изградњи међународног бренда KT&G и пласирању његових бездимних производа у више од 30 различитих свјетских тржишта;
- Трајање одредби о ексклузивности не прелази оно што је објективно неопходно за остварење циљева, тј не садржи непотребна ограничења;
- ТМЛА не искључује конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном дијелу, тј. постоје конкуренти који имају на располагању или у развоју сличне сопствене, алтернативне понуде, чиме се ублажава ограничавајући ефекат предметног споразума на релевантном тржишту;
- Конкуренцијски савјет је оцијенио да је процјена структуре релевантног тржишта дата од стране подносиоца захтјева (табела 1.) прихватљива за потребе предметног поступка;
- оцјењујући ТМЛА са становишта испуњености услова у погледу доприноса унапређењу производње и промета унутар Босне и Херцеговине, односно промоцији економског и техничког развоја, при чему је потрошачима омогућен правичан удио користи која из њих произилази, Конкуренцијски савјет је прихватио наводе Подносиоца захтјева, да ТМЛА омогућава постизање позитивних ефеката за потрошаче и конкуренцију, у смислу ширег избора производа и више алтернатива за прелазак са сагоријевајућих цигарета, у смислу већег избора укуса, цијена и технологије, омогућавајући тако потрошачима већи избор оваквих производа који мање штете здрављу;
- прихваћени су и наводи Подносиоца захтјева, да ТМЛА омогућава ширење продаје KT&G бездимних производа јачајући бренд KT&G, на вјероватно нижем ценовном нивоу, развијајући његово тржишно присуство, гдје РМІ својим ресурсима и инфраструктуром, доприноси пласману истих, с обзиром да KT&G има ограничено међународно пословање или искуство те самим тим и ограничено препознат бренд;
- истовремено ће KT&G иновативни производи омогућити РМІ да оснажи свој широки портфолио алтернатива конвенционалним духанским производима те тако подстакне потрошаче на прелазак на бездимне производе.

Конкуренцијски савјет је анализом свих достављених доказа оцијенио, да иако предметни Уговор садржи одредбе забрањених споразума из члана 4. став (1) Закона, Подносиоци захтјева су у довољној мјери аргументовали и доказали испуњеност Законом прописаних услова за појединачно изузеће предметног рестриктивног Уговора од забране, будући да ће исти допринијети унапријеђењу производње или дистрибуције роба и/или услуга у Босни и

Херцеговини, промоцију техничког и економског развитака, при чему ће потрошачима омогућити правично учешће користи која из њих произилази.

Закључивањем и провођењем предметног Уговора намећу се само ограничења нужна за постизање циљева и не искључује конкуренције у битном дијелу предметних производа и/или услуга, у смислу члана 4. став (3) Закона, па је слиједом тога Конкурентијски савјет одлучио као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

С обзиром да је чланом 6. став (2) Закона утврђено да појединачно изузеће не може трајати дуже од пет година, а ставом (5) истог члана да појединачно изузеће важи од дана закључивања споразума, а када садржи услове и забране важи од дана доношења, односно најкасније од испуњења услова, а како је предметни Уговор потписан дана 30.01.2023.године, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 2. овог Рјешења.

8. Административна такса

Подносиоци захтјева на ово Рјешење, у складу са одредбом члана 2. став (1) тарифни број 107. тачка а) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом („Службени гласник БиХ“, бр. 30/06, 18/11 и 75/18) је дужан платити административну таксу у износу од 2.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није допуштена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједница

Адиса Бегвић